

HT-prisen 2020

Komitéen for årets HT-pris har hatt et vanskelig arbeid siden 2019-årgangen av Historisk Tidsskrift inneholdt mange gode bidrag. Komitéen har likevel kommet fram til en enstemmig innstilling. Årets prisvinner er en artikkel med både en spennende og aktuell problemstilling, om antibiotika, matproduksjon og offentlig forvaltning.

Artikkelen tar for seg innføringen av antibiotika i norsk melkeproduksjon på 1940- og 1950-tallet, og utviklingen av regler og praksis for bruk av disse stoffene. Artikkelforfatteren argumenterer for at utviklingen av en praksisen for antibiotikabehandlingen i melkeproduksjonen ikke ensidig var underlagt medisinprofesjonens kontroll, men snarere ble utformet gjennom kontroverser og forhandlinger mellom ulike aktører med ulike utgangspunkt og interesser. Meierier, meieriorganisasjoner, bondeorganisasjoner, agronomer og helsedirektøren påvirket i stor grad veterinærdirektørens utforming av retningslinjer for antibiotikabruk. Artikkelen nyanserer dermed synet på etterkrigstidas «profesjokrati», som en tid med ekspertdominans i enkelte sektorer.

Analysen er nyskapende og belyser forvaltningshistoriens kompleksitet. Det er en god illustrasjon av at faglige enkeltproblem kan være komplekse og må løses ved å innhente kunnskap og erfaringer fra mange felt, i et samarbeid. Artikkelforfatteren anlegger også et komparativt perspektiv. Det synliggjør hvordan norske myndigheter så til Danmark som et foregangsland, samtidig som utviklingen av retningslinjer ble forankret i lokalt utviklede praksiser i Norge.

Perspektivene og de mange ulike fagområdene den inkluderes, human- og veterinærmedisin, styring- og forvaltningspolitikk, og mat- og jordbruksproduksjon, gjør at artikkelen appellerer til et publikum også utenfor rent historiefaglige miljøer.

Til slutt bør også artikkels litterære kvaliteter berømmes. Det er med på å gjøre et tilsynelatende smalt tema til en medrivende leseopplevelse med et stort læringsutbytte.

Prisen for det mest nyskapende arbeidet går i år til Terje Finstad for artikkelen, «Melk, mastitt og mirakelmedisin – Antibiotikaens inntog i norsk melkeproduksjon».

Komitéen har bestått av: Marianne Neerland Soleim, Marie Smith-Solbakken og Pål Berg Svenungsen.